У Вовчиному дворі під високою грушею стояли татові коні, Лиска й Гнідко. Опустивши голови в рептух, вони ліниво жували люцерну, а Вовка лежав на возі і дивився* на небо. Там на чисте блакитне плесо насувалася чорна хмара. Вона ворушилася, ніби велетенський слимак, і дедалі ставала темнішою. Видно, збирається на дощ, подумав Вовка. Бо й сонце припікає парко, аж загусає повітря.

"Та-та-та",— обізвався за Орлянським лісом грім, наче підтакував Вовці. А за хвилину так гримнуло, що із сусідньої хати повискакували гості баби Степаниди. Син її, дядько Павло, уздрівши хмару, замахав руками, наче одбивався від бджолиного роя, і гукнув до жінки, тітки Олі:

— Мерщій неси все в багажник, бо тут і на ніч захряснем!

Дядько Павло приїхав до баби у гості з райцентру на власних червоненьких "Жигулях", то тепер, певна річ, злякався, що, як розкисне ґрунтова дорога, йому не вибратись із села. До бруківки — кілометрів зо два.

Хмара, ніби її струсонув не грім, а дядьків вигук, вронила на землю великі, як смородина, краплі. Спершу вони падали ріденько, а потім вперіщили як з відра. Крізь густу грушеву крону дощ майже не діставав Вовку. Лише зрідка на нього попадали приємні холодні бризки.

Тьотя Оля спритно повкидала в багажник різні вузлики, кошики, банки, а потім сіла поруч із дядьком Павлом у машину, та заревла і рвонула з місця, мовби схарапуджений кінь.

Баба Степанида стояла під дощем і дивилася гостям услід. Вона не втекла до хати навіть тоді, коли в небі ляснула звивиста блискавка. Вовка знав, що баба Степанида боїться грози і, коли починає блискати, завжди біжить до сусідів. А тепер стояла незрушно біля хвіртки, наче то з її вини сина застав дощ і вона мала спокутувати гріх.

Вовка й собі вибіг на шлях — пірнув у дощ, мовби в розбурхану річку. То була справжня злива, яка миттю змочила землю. Крізь рябу пелену дощу Вовка побачив, як занесло червону машину, розвернуло впоперек дороги і мало не жбурнуло на телеграфний стовп. Машина ще якийсь час побуксувала, покрутилась, ніби на льоду, трохи проїхала і знов розвернулася впоперек шляху.

Баба Степанида сплеснула в долоні, а потім, спотикаючись, бігцем підійшла до Вовки.

— Іди гукай батька — нехай кіньми витягне! — перекричала вона шум дощу.

— Батька немає вдома, пішов десь,— одказав Вовка і, щоб заспокоїти бабу, додав:— Але я — теж можу.

— Хіба ж ти зумієш? Це якби хтось...

Та Вовка вже не чув, як бідкалася баба Степанида. Він підійшов до Лиски й Гнідка, відв'язав од дишля рептуха, а потім поправив на конях упряж. Небо знову розпанахала блискавка, і зовсім поруч гримнув такий грім, що Вовка ледь не оглух.

Він одчинив ворота, скочив на віз і, легенько махнувши батогом, прицмокнув на коней:

— Но-о-о!

Вовка й раніше їздив кіньми, але без тата, до того ж в отаку негоду боязко було вибиратися на ковзкий шлях.

— Помаленьку, дивись там! — гукнула баба Степанида, і Вовка знав, що до цього вона хвилювалася за дядька Павла, а тепер потерпатиме ще й за нього. Така вже у баби вдача.

Дядько Павло ніби відчув, що до нього їде підмога, і вийшов з машини. Побачивши Вовку, він кинувся йому назустріч, потім спохопився і відчинив багажник. З-під бабиних гостинців, дядько видобув трос.

— Я завжди казав, що Вовка геройський хлопець! — крикнув він, коли підвода порівнялася з машиною.— Заїжджай наперед!

Вовка ще трохи проїхав, а потім потяг віжки на себе і сточив воза ближче до машини.

Грозі не видно було кінця. Хмари вже облягли всеньке небо, і від того надворі стало темно, мовби на землю раптово осів вечір. Змокрілі коні покірно стояли під зливою, ними струмочками стікала вода. Вовчині сорочка й штани щільно прилипли до тіла; здавалося, він голяка купався у вирі. Час від часу вибухав такий грім, що у Вовки темніло в очах. Він міцно натягував віжки, аби налякані коні не зірвалися в галоп.

Дядько Павло довго вовтузився з тросом, прив'язуючи його до воза. Нарешті впорався.

— Паняй! Тільки не зупиняйся! — наказав Вовці і сів за кермо.

Машина заревла, і Вовка знову прицмокнув на коней. Рушили.

Вовка легенько помахував батогом над Лискою і Гнідком і раз по раз озирався. Трос натягнувся, як струна. І шкіра на конях теж натягнулася від натуги, видно було, як гостро випиналися кінські хребти.

Вряди-годи машину заносило на вибоїнах, і тоді вона тягла убік воза, аж заточувало Лиску й Гнідка.

— Но-о-о!

До бруківки зоставалося якихось метрів із триста, але вся біда була в тому, що дорога тут підіймалася вгору. Вовка помітив, що коні вповільнюють крок. Вони напружувалися з останніх сил, під цупкою гнідою шкірою бігали тверді м'язи, але ж Лиска й Гнідко не залізні. Машина — і та видихалась, а що вже казати про коней. Вовка сидів на возі, проте здавалося, що він ще ніколи так не втомлювався.

Там, де дорога найкрутіше піднімалася вгору, коні раптом зупинилися. Вовка махнув над ними батогом, однак Лиска й Гнідко стояли, як укопані.

— Но-о-о!

Вовка озирнувся. За склом він побачив розпливчасте обличчя дядька Павла. Воно здалося йому злим. Вовка ждав, щоб відпочили коні.

— Ну, що ти став? — Дядько Павло висунувся з вікна.— Махаєш тим батогом, наче мух одгониш! Не цяцькайся з ними! Бо дорога геть розгасне, тоді...— Він примовк, угледівши чоловіка, що йшов їм назустріч. Чоловік був у брезентовій накидці. Каптур так низько спадав йому на очі, що Вовка насилу впізнав сільмагівського продавця Кіндрата Корницького. Почувши завивання машини, Кіндрат вистромився з-під каптура, наче ховрах із нори.

— Що, заклинило? — спитав раденько, мовби втішався з Павлової халепи.

— Та таке,— відказав Павло,— Пособи хлопцеві...

Знову тарахнув грім і заглушив його слова.

— Я ж на службу поспішаю,— м'явся Кіндрат.

— Хто там до тебе прийде таким дощем!

— А нарошне хтось прийде, щоб подивитись, чи я не гуляю,— осміхався Кіндрат.— Знаєш, які тепер люди...

Він підійшов і сів поруч Вовки, взявши у того віжки й батіг. Коням і так було важко, а тут ще цей усівся,— подумав Вовка.

— Газуй! — крикнув Кіндрат і замахнувся батогом. Коли машина заревла, він так уперіщив Гнідка, що Вовка заплющився, як від блискавки. Віз поволі рушив угору. Кіндрат знову так хльоснув по спині Гнідка, що в того на спині здувся рубець.

— Навіщо ви так? Не треба! — скрикнув Вовка.— Не треба, вони і так тягтимуть!

— На те ж і батіг, щоб ним поганять,— реготнув Кіндрат і знову врепіжив Гнідка, а потім і Лиску.

— Дайте! Віддайте батіг! — Вовка вхопився за пужално.— Вони і так підуть... — Голос його здригнувся.

— А тепер підуть! Ясно, що підуть,— сказав Кіндрат і зіскочив з воза. — Колись і мене виручиш! — крикнув він до Павла.

Щось гаряче й давке підкотилося Вовці до горла. Він опустив голову і, здавалось, забув і про машину, і про дядька Павла, і про грозу, забув, куди і навіщо їде...

Опам'ятався, коли підвода викотила на бруківку і колеса заторохтіли по камінцях. Тільки тоді Вовка помітив, що вже й дощ перестав, і гроза покотилася небом далі...

Дядько Павло швиденько відчепив трос, заховав його у багажник і підбіг до Вовки.

— Я завжди казав, що ти геройський хлопець,— весело сказав він і тицьнув Вовці у руку якийсь папірець.— Бувай здоровий!

Він сів за кермо, і червона машина швидко помчала синьою, вимитою дощем бруківкою.

Вовка розтулив кулак і побачив у руці зіжмаканого карбованця...

По дорозі додому Вовка зупинив коней біля крамниці. Він зайшов усередину. Людей не було, тільки Кіндрат вовтузився за прилавком біля якогось ящика. Почувши, що хтось зайшов, Кіндрат підвів голову й побачив Вовку.

— А що, заробив на гостинці? — здогадався Кіндрат.— От бачиш, а ти сердився.

Вовка поклав на прилавок зім'ятого карбованця.

— Яких тобі? — спитав Кіндрат.— Раджу "Білочку", ти ще таких не їв. Вчора завезли.

— Мені рафінаду,— сказав Вовка, дивлячись мимо Кіндрата.— Коробку.

— Он як,— здивувався продавець. — Діло хазяйське. Як хочеш,— сказав кислим голосом. Посмішка чомусь зникла з його лиця.

Вовка узяв рафінад і вийшов з крамниці.

Кіндрат бачив у вікно, як хлопчик підійшов до коней, розгнуздав їм роти, а потім відкрив коробку і підніс на долоні білі грудочки цукру. Спершу Лисці, потім Гнідкові.

Ще Лисці і ще Гнідкові.

Ще й ще.

Теплі шовкові губи коней солодко лоскотали долоні...